

แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสหวิทยาเขตปรangkū
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

The Guidelines for Internal Supervision in Prangku Sahawitayakate under
the Secondary Educational Service Area Office 28

สุนารี ศรีเพชร¹, สุขุม มูลเมือง², สมหญิง จันทฤทธิ์³

Sunaree Sonpet¹, Sukhum Moonmuang², Somying Chuntaruthai³

Corresponding Author E-mail: manapet09@gmail.com

Received: 2021-11-14; Revised: 2021-12-29; Accepted: 2021-12-29

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสหวิทยาเขตปรangkū 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรangkū จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน และ 3) ศึกษาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรangkū การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูภายในโรงเรียนสหวิทยาเขตปรangkū จำนวน 162 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรangkū โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรangkū จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรangkū ดังนี้ โรงเรียนควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ ควรมีการประชุมคณะครูและคณะกรรมการ ควรมีการกำหนดกิจกรรม รายละเอียด เป้าหมาย ตัวบ่งชี้ ควรมีการดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศ ควรนำผลที่ได้รับจากการนิเทศภายในไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ควรมีการวางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลและรายงานผลตามกระบวนการ ควรนำผลจากการประเมินไปวิเคราะห์และหาแนวทางพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไป

คำสำคัญ: แนวทาง, การนิเทศภายใน, โรงเรียน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² Student in Master of Education Degree, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

³ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² Advisor, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

³ Advisor, Faculty of Education, Bangkokthonburi University.

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the problems concerned with the internal supervision in Prangku Sahawitayakate, 2) to compare the problems concerned with the internal supervision in Prangku Sahawitayakate, as classified by work position, educational level and work experience, and 3) to study guidelines for developing the internal supervision in Prangku Sahawitayakate. This research methodology was a survey research. The sample group consisted of 162 administrators and teachers at United Campus Prang Ku School using a stratified sampling method. Research tools were a 5 level scale questionnaire and open-ended questions. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test. The major research findings were as follows:

1) The level of problems concerned with the internal supervision in Prangku Sahawitayakate was at high level in all aspects; 2) The comparison results revealed that, as classified by work position, educational level and work experience, the opinions of school administrators and teachers towards the problems concerned with the internal supervision in Prangku Sahawitayakate were overall not different; and 3) The guidelines for developing the internal supervision in Prangku Sahawitayakate were that the analysis of school's data and indicators of educational standards should be made, the school should allow the teachers to participate in analyzing the state of problems and demand for internal supervision, meeting for teachers and the School Committee should be periodically organized, activities, details, goals as well as indicators of internal supervision should be definitely determined, the operation of school's internal supervision should be performed as mentioned in the school's supervision calendar, the outcomes of school's internal supervision should be applied to develop and improve school's teaching and learning performance, planning and determining process of evaluating and reporting should be made, and the outcomes of the evaluation should be analyzed for the development of school's internal supervision in the future.

Keywords: Guidelines, Internal Supervision, School

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพมีการพัฒนาที่มีความสมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้ในการที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ความคิด ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและการศึกษายังเป็นเครื่องมือประเทศไทยจึงถูกท้าทายจากแรงผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมค่อนข้างมาก การจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยการนิเทศการศึกษาเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงในสังคม รวมทั้งมุ่งส่งเสริมพัฒนาครู ให้ครูแลกเปลี่ยนและมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, หน้า 221) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมแวดล้อมของสังคม เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมไปถึงระบบการจัดการศึกษาการจัดการเรียนการสอน จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามระบบการศึกษา เช่น หลักสูตรการจัดการศึกษาและดำเนินการจัดการเรียนการสอนผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมควรพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเป็นอยู่ เช่น การช่วยพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาในด้านวิชาการพร้อมทั้งส่งเสริมให้งานวิชาการมีก้าวหน้าได้คุณภาพมากยิ่งขึ้นก็คือ การนิเทศการศึกษา ดังที่สุกานดา ตีปยางกูร (2559, หน้า 5) ได้สรุปว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการดำเนินงานทางวิชาการที่จะทำให้การศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะงานนิเทศการศึกษาเป็นงานที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขพัฒนา โดยใช้บริบททางสังคมเป็นแรงผลักดันและกระตุ้นให้ครูเกิดกำลังใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยหลักการนิเทศเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญทางทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ดังนั้น ระบบการนิเทศการศึกษา ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การนิเทศสถานศึกษาในปัจจุบันนั้น มุ่งเน้นหลายรูปแบบการนิเทศ ติดตามภายในโรงเรียน ถือว่าเป็นความร่วมมือกันระหว่างคณะผู้บริหารกับคณะครู และบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนเข้าใจถึงสภาพปัญหา ระดับความต้องการภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม เช่นกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 9) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการนิเทศภายในเป็นอย่างมาก ถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน ที่จะช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียน รับรู้ รับทราบและเข้าใจถึงสภาพปัญหาของโรงเรียน สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้ดีกว่าบุคคลภายนอก จึงส่งผลให้การนิเทศตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายในโรงเรียนได้ดี จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นครูผู้สอน และรับผิดชอบงานด้านวิชาการของโรงเรียน มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตปรางค์กู่ มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพ เปรียบเทียบปัญหา และพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรังค์กู๋ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

สัมมา รณิธย์ (2560, หน้า 94) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่นำมาใช้และเป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องศึกษา ในการกำหนดแบบแผนและเทคนิคต่าง ๆ โดยการนำทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์กร เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพจากสถานศึกษา และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

1.2 แนวคิดทฤษฎีและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, หน้า 22) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

2. หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 26) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การปฏิบัติหน้าที่นิเทศการศึกษาโดยระดมพลังของการนิเทศทั้ง จำนวนอัตราากำลัง บุคลากร เทคนิควิธีการ และเชื่อมโยงเครือข่ายในการนิเทศให้เกิดคุณภาพทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ

2.2 ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

กิตติมา ปรีดีติลล (2553, หน้า 308) กล่าวว่า ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา ว่าการนิเทศการศึกษาสามารถเป็นประโยชน์ต่อครูได้ ดังนี้

1) การนิเทศช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าครูยังมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในห้องเรียน ครูก็จะเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์แบบ และจะมีความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานทุกด้าน

2) การนิเทศสนับสนุนให้ครู สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง ครูสามารถมองเห็นด้วยตนเองว่า จะสามารถประสบผลสำเร็จในการสอนได้มากน้อยเพียงใด

3) การนิเทศช่วยครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถสังเกตการณ์ทำงาน หรือการสอนของครูคนอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงการสอนของตน นอกจากนี้ จะมีการแลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์การสอน และรับเอาวิธีการใหม่ ๆ จากครูคนอื่นไปทดลองใช้รวมทั้งเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือให้การสนับสนุนแก่ครูคนอื่น ๆ ด้วย

4) การนิเทศช่วยกระตุ้นครู ให้มีการวางแผนจัดทำจุดมุ่งหมาย และแนวปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน ครูแต่ละคนสามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาการสอนอย่างกว้าง ๆ ภายในโรงเรียน การวางแผนฝึกหรือให้บริการเสริมวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร และการกระตุ้นให้ครูผู้สอนทำงานวิจัยเกี่ยวกับชั้นเรียน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครูกับกลุ่ม และชี้ให้เห็นความสามารถในการควบคุม และจัดการความน่าเชื่อถือ และความเป็นวิชาการของครูคนนั้นได้เป็นอย่างดี

5) การนิเทศจะเป็นกระบวนการที่ทำหายความสามารถของครูให้มีความคิดเชิงนามธรรมสูงขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน ครูผู้สอนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับซึ่งเป็นผลมาจากผลการประเมิน ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นข้อดี และข้อเสียของการปฏิบัติงาน รวมทั้งแนวคิดหลายแนวทางที่จะใช้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการดังกล่าวจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำหายและช่วยพัฒนาแนวคิดเชิงนามธรรมของครูให้สูงขึ้นด้วย

3. หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

3.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 6) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือชี้แนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ ที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

3.2 ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557, หน้า 219) กล่าวว่า ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือจากการนิเทศภายในที่ไม่มีกำลังพอ บุคคลากรมีจำนวนน้อยและไม่ทั่วถึง ซึ่งบุคลากรภายในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถมากขึ้น และสังคมรวมถึงสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูต้องมีการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นการนิเทศที่ตรงจุดและตรงกับความต้องการของสถานศึกษา

3.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

วิภา อยู่คง (2555, หน้า 11) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่จะพัฒนาครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ในกระบวนการจัดการศึกษา และครูเป็นผู้นำกระบวนการต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติอีกทั้งเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมให้ครูเกิดพัฒนาในด้านต่าง ๆ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และนำความรู้ความสามารถที่มีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

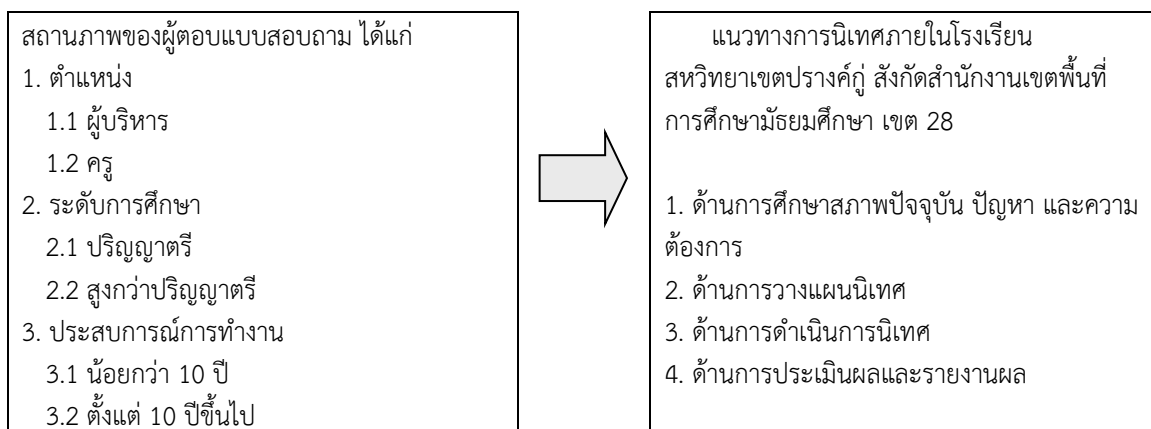
3.4 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

วิชรา เล่าเรียนดี (2556, หน้า 111) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

- 1) การให้ความร่วมมือร่วมใจ (Collaboration)
- 2) การสร้างความผูกพันต่อภาระหน้าที่ (Commitment) ด้วยความเต็มใจของบุคลากรในสถานศึกษาและครู
- 3) การประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (Interpersonal Relation)
- 4) การประสานกันทุกฝ่าย (Cooperation)
- 5) เป็นประชาธิปไตย (Democracy)
- 6) การยึดหลักความแตกต่างของมนุษย์และพัฒนาการของมนุษย์แต่ละวัย (Individual Differences and Human Development)
- 7) การมีเป้าหมายเดียวกัน (Common Goals) คือ คุณภาพการศึกษาของผู้เรียน (Student Quality)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด จากทฤษฎี หลักการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ประชากรที่ใช้ คือ ผู้บริหารและครู ในสหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 275 คน ในปีการศึกษา 2563

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียนและครู สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 162 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยประยุกต์ใช้ขั้นตอนการนิเทศภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยแบ่งขั้นตอนการนิเทศออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ด้านการวางแผนนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมินผลและรายงานผล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของครู เป็นแบบสำรวจรายการ มี จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัญหาการนิเทศภายใน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ดังนี้ 1) ด้านสภาพปัญหาและความต้องการ มี 10 ข้อ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ มี 10 ข้อ 3) ด้านการดำเนินการนิเทศภายใน มี 10 ข้อ 4) ด้านการประเมินผลและรายงานผล มี 10 ข้อ แต่ละข้อมีการพิจารณาตามสภาพปัญหา 5 ระดับโดย

5 หมายถึง ปัญหาของการนิเทศภายในมากที่สุด

4 หมายถึง ปัญหาของการนิเทศภายในมาก

3 หมายถึง ปัญหาของการนิเทศภายในปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาของการนิเทศภายในน้อย

1 หมายถึง ปัญหาของการนิเทศภายในน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับผู้ศึกษาจากสาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและนัดหมายรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ (%) เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัญหาของการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลความหมายของข้อมูล

1. การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 111) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีปัญหานิเทศภายในมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีปัญหานิเทศภายในมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีปัญหานิเทศภายในปานกลาง

- 1.50 –2.49 หมายถึง มีปัญหาในเกณฑ์ภายในน้อย
1.00 –1.49 หมายถึง มีปัญหาในเกณฑ์ภายในน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาของการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์บริหาร/การสอน โดยหาค่า (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1. หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC)
 - 1.2. หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ใช้สูตรของครอนบาค
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.2. ร้อยละ (Percentage)
 - 2.3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การนิเทศภายในของผู้บริหารและครูโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ 3) ด้านการดำเนินการนิเทศ และ 4) ด้านการประเมินผลและ รายงานผล สรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) มีการเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต่อ การแก้ไข 2) มีการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ และ 3) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่วนหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการรับฟังความคิดเห็นจากคณะครูใน การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

1.2 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) การประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อวางแผนการดำเนินการนิเทศภายใน 2) การกำหนดกิจกรรม รายละเอียด เป้าหมาย ตัวบ่งชี้ และ 3) การประชุมคณะครูเพื่อร่วมกันวางแผนวิเคราะห์ปัญหาที่พบ ส่วนหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดปัญหาที่ชัดเจนต่อการแก้ไขในรูปแบบที่เป็นไปได้

1.3 ด้านการดำเนินการนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) มีความยืดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรม เพื่อความเหมาะสม 2) การดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศ และ 3) การนำผลที่ได้รับจากการนิเทศภายในไปพัฒนาปรับปรุงการเรียน การสอน ส่วนหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประชุมชี้แจงคณะครูในการดำเนินการนิเทศภายในและวางแผนในการ ดำเนินการนิเทศภายใน

1.4 ด้านการประเมินผลและรายงานผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงอันดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) การวางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการ 2) นำผล จากการประเมินวิเคราะห์และหาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในครั้งต่อไป และ 3) การประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายใน ส่วนหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลัง ดำเนินการ

2. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการนิเทศภายในของครูโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีดังนี้ ด้านที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ด้านที่ 2 การวางแผนการนิเทศ ด้านที่ 3 การดำเนินงานนิเทศภายใน ด้านที่ 4 การประเมินผลและรายงานผล

ด้านที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มีการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ซึ่งศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะต้องมีการประชุมหารือ การดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง มีการสำรวจ สอบถามปัญหาจากคณะครู ครูต้องมีเครื่องมือเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและรับฟังความคิดเห็นจากครู โดยเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต่อการแก้ไขมีการนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่แท้จริงเพื่อนำไปใช้วางแผนดำเนินการ

ด้านที่ 2 การวางแผนการนิเทศ มีการประชุมคณะครูเพื่อร่วมกันวางแผนวิเคราะห์ปัญหาที่พบ มีการกำหนดกิจกรรม รายละเอียด เป้าหมาย ตัวบ่งชี้ ตามบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานตามความรู้ความสามารถ โดยกำหนดปัญหาที่ชัดเจนต่อการแก้ไขในรูปแบบที่เป็นไปได้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน ตามปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศภายใน เช่น ในรูปตาราง เป็นรายสัปดาห์/รายเดือน มีคู่มือในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานสรุปผลการวางแผนและกำหนดอย่างเป็นระบบ

ด้านที่ 3 การดำเนินงานนิเทศภายใน ประชุมชี้แจงคณะครูในการดำเนินการนิเทศและวางแผนการดำเนินการ มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะครูเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในและยอมรับฟัง ความคิดเห็นจากคณะครู มีความยืดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศในแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสม พร้อมทั้งนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตรมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้การนิเทศกับผู้รับการนิเทศ นำผลที่ได้รับจากการนิเทศภายในไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 การประเมินผลและรายงานผล ควรมีการดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ มีการใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นในการประเมินผลทุกครั้งครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการประเมินผลตามขั้นตอน มีการติดตามผลและนำผลจากการประเมินวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

การศึกษาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปราย 4 คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการนิเทศ ด้านการวางแผนนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมินผลและรายงานผล และการเปรียบเทียบระดับแนวทางการนิเทศภายในของครูโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการนิเทศ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากทั้งนี้ เป็นเพราะว่าครูผู้สอนไม่มีการเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต่อการแก้ไข ไม่มีการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ และ ไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังขาดการรับฟังความคิดเห็นจากคณะครูในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส จันทรภูษกร (2552, หน้า 99) ได้ทำการศึกษาการใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การเรียนการสอนของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่สะเรียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นว่าเป็นกระบวนการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีการเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน มีการประเมินผลและการรายงานผล มีการกำหนดเป้าหมายวางแผนการนิเทศ ปัญหาและข้อเสนอแนะผู้บริหารโรงเรียนมีงานอื่นที่ต้องทำ เช่น การประชุมของหน่วยงานต้นสังกัด การไปราชการ ครูควรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพการนิเทศภายใน ผู้นิเทศไม่เข้าใจในบทบาทของการนิเทศ ขาดความรู้ความสามารถในการวางแผนไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจัดงบประมาณตามแผนงานที่กำหนด หน่วยงานต้นสังกัดนิเทศไม่ต่อเนื่อง ขาดการติดต่อประสานงาน เครื่องมือที่ประเมินผลยังไม่มีคุณภาพ

ด้านการวางแผนนิเทศ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดการเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต้องการแก้ไข ไม่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ และขาดการวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังขาดการรับฟังความคิดเห็นจากคณะครูในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑูร มนตรานนท์ (2556, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยการศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า 1) ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการบริหารมีการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนเมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า ครูผู้สอนทั้งในโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 1500 คน และโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1500 คน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูผู้สอนโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1500 คน มีความคิดเห็นว่าการบริหารมีการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนมากกว่าครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 1500 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การปฏิบัติการสอน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทางการสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านใน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีความคิดเห็นว่าการบริหารมีการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนมากกว่าครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการดำเนินการนิเทศ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดความยืดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรม เพื่อความเหมาะสม ขาดการดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศ และขาดการนำผลที่ได้รับจากการนิเทศภายในไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังขาดการประชุมชี้แจงคณะครูในการดำเนินการนิเทศภายในและวางแผนในการดำเนินการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษมี สุนทรจันทร์ (2550, หน้า 112) ได้ศึกษาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนวชิรวิทย์ ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการนิเทศภายในเป็นการดำเนินงานในลักษณะการทำงานที่อาศัยเหตุและผล พร้อมสติปัญญาในการทำงานร่วมกับบุคลากรโรงเรียน ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพประสิทธิผลในการนิเทศให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ผู้ศึกษาควรให้ฝึกการอบรมความรู้ให้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน นำไปสู่กระบวนการนิเทศ โดยจัดให้มีการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ผลปรากฏว่า ครูมีความเข้าใจในการนิเทศมากขึ้น แต่ยังมีความกลัวที่จะได้รับการนิเทศติดตาม จากนั้นผู้ศึกษาจึงได้จัดทำแบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศภายใน ด้านการประเมินผลและรายงานผล พบว่า มี การปฏิบัติในระดับ ปานกลาง คือการนิเทศภายในช่วยให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติน้อย ได้แก่การนิเทศภายในทำให้ครู มีภาระงานมากขึ้น

ด้านการประเมินผลและรายงานผล โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนขาดการวางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการ ขาดการนำผลจากการประเมินวิเคราะห์และหาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในครั้งต่อไป และขาดการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในตาม นอกจากนี้ยังขาดการดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ ทองจิตร (2553, หน้า 67) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมครูมีแนวทางด้านการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการฝึกอบรมซึ่งเป็นกลวิธีที่จัดให้บุคคลได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะใหม่ ๆ การปรับปรุง และพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

การเปรียบเทียบระดับแนวทางการนิเทศภายในของครูโรงเรียน สหวิทยาเขตปรังค์กู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สามารถอธิบายผลดังนี้

จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและตำแหน่งครู มีแนวทางการนิเทศภายในโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่เป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษามองทุกอย่างได้อย่างชัดเจน ส่วนครูก็อาจจะมองว่าการนิเทศภายในในสถานศึกษาไม่เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง นิเทศโดยการไม่บอกล่วงหน้า ขาดสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา อยู่คง

(2555, หน้า 59 - 60) ศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

จำแนกตามระดับการศึกษาปริญญาตรีกับวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีแนวทางการนิเทศภายในโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการนิเทศภายในดีกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ความแตกต่างของวุฒิการศึกษาอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูมีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาในการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ พันวัน (2552, หน้า 109) ได้ศึกษาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 ภายในโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ให้มีการศึกษาดูงานองค์กรหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีเทคนิคการสอนที่ดี มีการอบรมและสร้างความเข้าใจให้กับครูในการสร้างข้อสอบจัดทำปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน มีการประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบและควรให้ทุกฝ่ายงานในโรงเรียนได้รับทราบ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพอย่างแท้จริง

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี กับประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นหรือมุมมองที่ยึดหลักการและทฤษฎีเป็นหลัก ขณะที่ผู้มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นหรือมุมมองที่กว้างขึ้น และมองปัญหาด้วยความเข้าใจ อีกทั้งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน เรียนรู้การทำงานในระบบของโรงเรียนมาเป็นเวลานาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลชัย ศรีเข้ม (2553, หน้า 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 10 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพดล สายเทียน (2557, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการนิเทศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอนมทวน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีแนวทางการนิเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยา ฝั่งชลจิตร (2558, หน้า 125) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีแนวทางการนิเทศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร คณะครู ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของครู ดังนี้

1.1 ผู้บริหารและคณะครู ควรมีการวางแผนร่วมกัน ในการดำเนินงานโครงการการนิเทศภายในที่เป็นระบบทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับเครือข่ายเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมในระดับห้องเรียนและโรงเรียน เป็นต้น

1.2 โรงเรียนควรเน้นจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน มีการวางแผน การพัฒนาให้ครูหาความรู้เพิ่มเติม โดยการเชิญวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สนับสนุนให้ครูฝึกอบรม พัฒนาตนเอง หรือศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงพัฒนางาน และพัฒนาผลงานทางวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สหวิทยาเขตปรางค์กู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา ปรีดีติลล. (2553). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรภาพพัฒน์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์.
- ฉวีวรรณ พันวัน. (2552). การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอชุมพลบุรี เขต 2. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพดล สายเทียน. (2557). ความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวน. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บัณฑิต มนตรานนท์. (2556). การศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิทยา ผึ้งชลจิตร. (2559). ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิบูลชัย ศรีเข้ม. (2553). การศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มนัส จันทรกุลบุตร. (2552). การใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่สะเรียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- รุ่งชัชดาพร เวระชาติ. (2557). การนิเทศการศึกษา (Educational Supervision). (พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- ลักขมี สุนทรจันทร์. (2550). การเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอน และการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม.
- วิภา อยู่คง. (2555). การศึกษาปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สัมมา ธนินธ์. (2560). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพลส.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2556). รายงานการศึกษาระบบการนิเทศปัญหาความต้องการและรูปแบบการนิเทศเพื่อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2562). แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุกานดา ตปนียางกูร. (2559). หลักการนิเทศการศึกษา. เอกสารอัดสำเนา.

โสภณ ทองจิตร. (2553). การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในของผู้นิเทศในสถานศึกษาในเครือข่าย
บางกุ้ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and
Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.